

Доклада на БАН за АЕЦ Белене: Прогнози, които не заслужават доверие

<http://www.faktor.bg/bg/articles/mneniya/lacheni-tsarvuli/doklada-na-ban-za-aets-beleneprognози-koito-ne-zasluchavat-doverie-vtora-chast>

Др. Георги Касчиев

Прогнози на БАН за пазара на електроенергия в региона

След като правят обстоен преглед на тенденциите в Европа, авторите подлагат на анализ нашия регион. Отбелязват, че има редица фактори, които правели прогнозирането твърде условно и че много страни нямали енергийни стратегии след 2030 год. Гърция например нямала енергийна стратегия, имала само План за ВЕИ, План за енергийна ефективност и Енергийна пътна карта.

Оказало се и че никой досега не е правил цялостни енергийни прогнози за региона до 2040 год. (защо ли?). Въпреки това авторите смело се заемат с тази задача, съставят си собствена методология, разработват по три сценария за всяка страна и т.н. Бих казал, че е кипял доста безсмислен труд, тъй като дори при добросъвестна работа резултатите ще са с погрешност плюс-минус безкрайност, както казваше един мой професор.

За съжаление в доклада за повечето страни липсва информация кои точно енергийни проекти са оценени. Има данни само за т.н. умерен (базов) сценарий, което не дава възможност за задълбочен анализ.

Не личи авторите да са обсъдили опциите за изграждане на газови централи при завършване на планираните трансгранични газопроводи, да са взели в предвид възможностите за намаляване на огромните загуби при пренос и дистрибуция, за повишаване на енергийната ефективност и др.

Показано е, че след 2007 год. потреблението на ел. енергия в региона (без Турция) остава практически постоянно и че населението в региона (без Турция) ще намалява. Но БАН уверено прогнозира нарастване на потреблението и огромен недостиг на електроенергия в региона.

Дори и при бърз прочит обаче се виждат едностранчиви оценки, привеждане на отделни факти и **манипулиране на резултатите** за някои от най-големите страни. За умерения сценарий бих посочил следните примери (които вероятно не са единствени):

Турция: С инсталирани мощности общо над 74000 МВт, страната е най-големият производител на електроенергия (262 млрд кВтч през 2015 год.) в региона и се нуждае от минимален внос (около 1,5 %). Има общи граници и електропроводи с България и Гърция, като по технически причини има ограничения за износ към нея – до 500 МВт от България и до 350 МВт от Гърция. Това показва, че в обозримо бъдеще няма възможност за огромен износ от България към Турция.

Авторите подценяват плановете на Турция в електроенергетиката. В умерения сценарий според БАН АЕЦ Аккую (4800 МВт) ще влезе в действие чак след 2035 год.

Това е **безпочвено твърдение**, водещо до изкривени резултати, тъй като сроковете за пускане на четирите блока засега са **2023 – 2025 год.** (<http://www.world-nuclear.org>). Макар и с известно закъснение подготвителните работи започнаха през 2017 год., а стартът на същинските строителни дейности е планиран през март т.г.

Не се коментира и изграждането на третата АЕЦ на площадка Игнеада.

Авторите недооценяват развитието на ВЕИ, като се има в предвид, че за 9 години (2006-2015) **общата инсталирана мощност на ВЕИ в Турция е нараснала от 13234 МВт до 31694 МВт - ръст средно 2051 МВт годишно** (<http://www.irena.org>). Само през 2016 год. инсталираната мощност на вятърните генератори е нараснала с 1363 МВт, достигайки 6081 МВт (<http://www.wwindea.org>).

Прави впечатление, че във всички сценарии до 2030 год. се прогнозира силно намаление на вноса в Турция. Към 2040 год. обаче, в зависимост докъде се е развихрило въображението на авторите, прогнозираният недостиг ще е между 0 и 226 млрд кВтч.

Поради гореизложеното считам, че в обозримо бъдеще е необосновано и много авантюристично да се правят планове за огромен износ на ток към Турция.

Гърция: Инсталираните мощности са общо около 19200 МВт, има хроничен недостиг на ток, който в последните години достига почти 20 %. Прави впечатление, че прогнозите за въвеждане/извеждане на мощности в трите сценарии коренно се различават, като преобладават песимистичните. В единия сценарий се прогнозира, че до 2030 год. мощностите ще нарастнат с 4816 МВт, във втория – че ще намалеят с 279 МВт, а в третия – че ще намалеят с цели 2256 МВт. Не знам защо БАН предполага, че Гърция ще стои пасивно и ще допусне такова драстично намаление на своите мощности. Освен това там с бързи темпове се изграждат ВЕИ - за 9 години (2006-2015) **общата инсталирана мощност на ВЕИ в Гърция е нараснала от 3912 МВт до 8189 МВт, т.е. ръст средно 474 МВт годишно** (<http://www.irena.org>).